

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління розвитком агломерацій»

Освітня програма	«Менеджмент»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь	Доктор філософії
Тривалість викладання	7 чверть
Заняття:	5 годин на тиждень
Лекції	3 години на тиждень
Семінарські	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група_«Управління розвитком агломерацій»

Інформація про викладачів:

Дудник Алла Вікторівна (лекції та семінарські),

доцент, кандидат економічних наук

Персональна сторінка:

<https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Dudnik>

E-mail:

dudnik.a.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Управління розвитком агломерацій» дозволить здобувачам вищої освіти ознайомитися з особливостями управління сталим розвитком міських агломераційних поселень для забезпечення їх збалансованого та сталого розвитку.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «**Управління розвитком агломерацій**» полягає у поглибленому розумінні теоретичних концепцій, оволодінні сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з оцінювання ризиків, поточного стану та визначення перспективних напрямків розвитку міст як складних природно-антропогенних систем задля забезпечення їх сталого розвитку

3. Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів з концептуальними уявленнями щодо еколого-економічного моніторингу якості середовища;
- виявити фактори впливу антропогенної діяльності на стан екологічного, економічного та соціального середовища міських агломерацій;
- узагальнити методичні підходи щодо принципів розподілу природоохоронних інвестицій для розвитку міста.

4. Результати навчання:

Після вивчення цієї дисципліни ви зможете:

- 1) Оцінювати характер еволюції основних концептуальних уявлень щодо еколого-економічного моніторингу якості середовища міських урбосистем
- 2) Аналізувати особливості впливу антропогенної діяльності на стан екологічного, економічного та соціального середовища міських агломерацій
- 3) Здійснювати економічну оцінку наслідків такого впливу.
- 4) Сформулювати методичні підходи щодо принципів розподілу природоохоронних інвестицій задля управління сталим розвитком міської агломерації

5. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
Тема 1. Теоретико-методичні основи еколого-економічного моніторингу якості середовища агломерацій	Лекція	Силабус Презентація
1.1 Теоретичні засади, сутність та різновиди моніторингу		
1.2 Методична основа та основні завдання еколого-економічного моніторингу		
1.3 Роль еколого-економічного моніторингу у формуванні політики місцевої влади в контексті сталого розвитку міст		

Тема 1. Моніторинг навколишнього середовища як комплексна система	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 1 Основні складники еколого-економічної моніторингової програми	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 1 Екологічна політика держави та її реалізація на рівні місцевих громад	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 2. Оцінка антропогенного впливу на регіональні аспекти реалізації еколого-економічної політики сталого розвитку урбосистем	Лекція	Силабус Презентація
2.1 Організаційні засади та методичні підходи до формування і реалізації управлінської політики сталого розвитку агломерацій		
2.2. Міжнародні еколого-економічні проблеми взаємодії між природною та антропогенною складовими агломераційних урбосистем		
2.3 Економічна оцінка наслідків впливу антропогенної діяльності на екологічний стан урбосистеми		
Тема 2 Організаційно-правові засади забезпечення реалізації цілей сталого розвитку суспільства	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 2. Оцінювання соціально-економічних наслідків взаємодії між природним та антропогенним середовищами на рівні міських агломерацій	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 3. Засади забезпечення екологічної безпеки промислово-міських агломерацій в контексті їхнього сталого розвитку	Лекція	Силабус Презентація
3.1 Підходи до розподілу природоохоронних інвестицій для реалізації заходів екологічної безпеки		
3.2 Удосконалення системи розподілу природоохоронних інвестицій в поліпшення стану міських екосистем		
3.3 Удосконалення системи розподілу природоохоронних інвестицій в поліпшення стану міських екосистем		
Тема 3 Еколого-економічний механізм розподілу інвестицій в поліпшення стану екосистем	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Тема 3. Механізм взаємодії елементів системи еколого-економічного моніторингу стану агломерації задля забезпечення її екологічної безпеки	Семінарські заняття	Дискусія, есе
Підведення підсумків роботи за чверть, оголошення оцінок		

6. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інсталюваний на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

7. Система оцінювання та вимоги

7.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

7.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Підсумковий контроль за дисципліною відбувається письмово шляхом надання відповідей на питання у формі тестів, відкритих питань, кейсів. Кількість балів за кожне питання наведена у екзаменаційних білетах. Відповіді на питання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за підсумкову контрольну роботу: 100
--	--

7.3. Критерії оцінювання

7.3.1. Критерії оцінювання дискусій:

5 балів: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього

володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залученість до дискусії викладачем, неухважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

7.3.2. Критерії оцінювання есе (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, критичний аналіз літератури за тематикою есе, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, критичний аналіз літератури за тематикою есе, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність критичного аналізу літератури за тематикою есе, наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

8. Політика курсу

8.1. Політика доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за нашою дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагиату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У НТУ «Дніпровська політехніка» плагиатом вважаються такі випадки:

- привласнення чужих слів та ідей, коли ці чужі слова чи ідеї копіюються без згадки про автора (першоджерело);
- представлення існуючих ідей або результатів наукової діяльності як нових;
- звернення до чиеїсь роботи як до своєї власної;
- відсутність правильно оформленого цитування;
- навмисне надання невірної інформації про джерело цитування;
- заміна окремих слів, за одночасного збереження самої структури речення, без зазначення джерела;

- запозичення половини та більше слів або ідей з джерела, що становить більшу частину роботи.

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

8.2. Комунікативна політика.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

8.3. Відвідування занять. Ми заохочуємо наших студентів до активної роботи як під час аудиторних занять та до регулярного їх відвідування, а також до самостійної роботи. Для допомоги у самостійній роботі студентів ми рекомендуємо постійно підтримувати зв'язок з викладачами та відвідувати консультації. Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Студентам, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших студентів, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів.

8.4. Анкетування. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Методи навчання

Під час *лекцій та семінарських занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Глумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач мотивуватиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Кейси. Пошук проблемної ситуації реальної діяльності підприємства, через яку спостерігається негативний ефект, та обґрунтування оригінального її рішення, спираючись на відомі факти або необхідність отримання додаткової інформації.

Аналіз. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими ознаками і відношеннями, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

Синтез. Полягає в уявному або практичному поєднанні виокремлених під час аналізу елементів або властивостей предмета в єдине ціле.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Узагальнення. Цей метод передбачає перехід від одиничного до загального, від менш загального до більш загального шляхом абстрагування від специфічного і виявлення притаманних явищам загальних ознак (властивостей, відношень тощо) при осмисленні понять, суджень, теорій.

Конкретизації. Допомагає перейти від безпосередніх вражень до розуміння сутності того, що вивчається: результати конкретизації постають у формі прикладів, схем, моделей тощо.

10. Ресурси і література

1. Балусєва О.В. Екологічні основи розвитку міста: монографія / О.В. Балусєва. – Донецький державний університет управління, Донецьк: ВІК, 2012. – 337 с.

2. Біленко Т.І. Економіко-правовий механізм підтримки сталого розвитку в Україні / Т.І. Біленко // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: Економіка, право, політологія, туризм. – 2010. – Т.1, №1. – С. 17-25.

3. Бойченко М.В. Оцінка перспектив трансформації природного середовища як результату антропогенного впливу на довкілля. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2007. № 4. С. 69-74.

2. Веклич О.О. Економічний механізм екологічного регулювання в Україні / О. О. Веклич / Рада національної безпеки і оборони України. Український ін-т досліджень навколишнього середовища і ресурсів. – К.: [б.в.], 2003. – 88 с.

3. Данилишин Б.М. Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / Б.М. Данилишин, Чернюк Л.Г., Фащевський М.І. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 с.

4. Дудник А.В. До питання забезпечення екологічної безпеки промислових підприємств в контексті сталого розвитку урбосистем / А.В. Бардась, А.В. Дудник // Сучасні тенденції функціонування та розвитку

підприємства: загрози та виклики: колективна наукова монографія / під заг. ред. С.Б. Довбні. – Д. : ЛПРА, 2016. – С. 276-289.

5. Дудник А.В. До питання оцінки природно-ресурсного потенціалу якості довкілля міських поселень / А.В. Бардась, А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2016. – № 1(53). – С. 148-156.

6. Dudnyk A.V. Sustainable development of urban systems: theoretical aspects / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2016. – № 3(55). – С. 162-171.

7. Дудник А.В. Теоретико-методичні засади еколого-економічного моніторингу урбосистем / А.В. Дудник // Економічний простір. – 2017. – № 122. – С. 205-215.

8. Дудник А.В. До питання систематизації методологічних засад моніторингу стану довкілля / О.І. Амоша, А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2018. – № 4(64) – С. 169-180.

9. Дудник А.В. Організаційні засади політики управління сталим розвитком промислово-міських агломерацій / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2019. – № 3 (67). – С. 197-206.

10. Дудник А.В. Глобальне еколого-економічне управління взаємодією природних та антропогенних складових урбосистем / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2019. – № 4(68). – С. 191-201.

11. Дудник А.В. Засади забезпечення екологічної безпеки промислово-міських агломерацій в контексті їх сталого розвитку / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2020. – № 2 (70). – С.201-213.

12. Дудник А.В. Проблеми економіко-екологічної оцінки природно-ресурсного потенціалу міських поселень / А.В. Бардась, А.В. Дудник // Економіка сьогодення. Актуальні питання та аспекти інноваційного розвитку : зб. наук. праць з актуальних проблем екон. наук. – Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика», 2015. – С. 36–42.

13. Дудник А. До питання еколого-економічного моніторингу у формуванні політики місцевої влади в контексті сталого розвитку міст / А. Бардась, А. Дудник // *Evropský časopis ekonomiku a managementu* //. – Praha, 2019. Svazek 5, 2. – С. 181-188.

14. Ксеневич М. Формування структури міст-центрів агломерацій/ М. Ксеневич // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К., 1999. – Вип.5. – С.56-59.

15. Марова С. Екологічний моніторинг як інструмент прийняття управлінських рішень. Харків: "ДокНаукДержУпр". 2011. С. 194-198.

16. Погребенник В., Мельник М., Бойчук М. Екологічний моніторинг: концепції, принципи, системи. *Вимірювальна техніка та метрологія*. 2005. № 65. С. 164-171.

17. Понікаров В.Д., Єрмоленко О.О. Удосконалення системи інтегрованого моніторингу природного середовища регіонів України / В.Д. Понікаров, О.О. Єрмоленко // Бізнесінформ.– 2014. – №6. – С. 193-196.

18. Сотник І.М. Економічні механізми впровадження інноваційних концепцій управління відходами виробництва в Україні / І.М. Сотник // Економіка природокористування і охорони довкілля. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – С. 313-318.

19. Хлобистов Є.В. Екологічна безпека стратегічного потенціалу динаміки розвитку продуктивних сил регіонів України / Хлобистов Є.В., Жарова Л.В., Кобзар О.М. // Механізм регулювання економіки. – 2008. – №3. – Т.1. – С.11-19.

20. Шостак С.В. Структура державного управління охороною навколишнього природного середовища / С.В. Шостак // Держава і регіони. – №4. – 2010. – С. 32-37.

11. Передумови вивчення дисципліни

Перед вивченням дисципліни передбачається, що на попередньому рівні освіти вже здобуті такі результати навчання:

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б3 Методологія наукових досліджень	РН2 Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики
	РН3 Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших
	РН7 Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту
	РН9 Обирати та використовувати загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі менеджменту
Б4 Презентація результатів наукових досліджень та управління науковими проєктами	РН4 Ініціювати, розробляти та реалізовувати проєкти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації
Ф1 Сучасні концепції менеджменту	ФР1 Здатність використовувати сучасні концепції менеджменту для управління розвитком агломерацій
	ФР2 Здатність використовувати концептуальні та методологічні підвалини управління змінами та розвитком організацій для ефективного управління бізнесом, застосовуючи сучасні інноваційні технології